

Спеціальні методи школьного навчання і виховання:
методика викладання предмета «Чаловек і свет»

Сацьякультурнае вихаванне малодшых школьнікаў
з інтэлектуальнай недастатковасцю
на матэрыяле прадмета «Чаловек і свет»

СОВЛЮДАЕМ РЕЖИМ ДНЯ

Пад'ём, утренняя гимнастика — в 7.30.

Прием пищи в одно и то же время:
завтрак — в 9.00, обед — в 13.00,
ужин — в 19.00.

Игры утром — с 9.00 до 9.30,
днем — с 11.30 до 12.30,
вечером — с 15.30 до 16.30.

Просмотр детских телепередач.

Прогулки после завтрака
(с 10.00 до 12.00)
и полдника (с 16.30 до 18.30).

Занятия с родителями —
с 18.30 до 19.00.

Подготовка ко сну — в 20.30.

Сон — в 21.00 — 21.30.

В.В.Далівеля,
загадчык кафедры
педагогікі і псіхалогіі
інклюзіўнай адукацыі

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

План лекцыі:

- ✓ **Асаблівасці сацыяльнай культуры дзяцей з інтэлектуальнай недастатковасцю.**
- ✓ **Сацыякультурнае навучанне і выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет».**

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

Сацыякультурнае выхаванне

выхаванне асобнай
культуры

выхаванне культуры
зносін у сацыяльным
асяроддзі

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

**Асобасная
культура**

культура пазнавальнай дзейнасці (ступень развіцця мыслення, памяці, увагі, прамовы і інш.)

ўзровень маральнай асновы («вышэйшыя характэралагічныя высновы па Л.С.Выгоцкаму»)

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

Культура зносін з сацыяльным асяроддзем

якасны ўзровень паводзін дзіцяці ў грамадстве (пэўны аб'ём ведаў, уменняў, навыкаў узаемадзеяння з іншымі людзьмі)

Асаблівасці сацыяльнай культуры дзяцей з інтэлектуальнай недастатковасцю

- недаразвіццё эмацыійных і камунікатыўных паводзін;
- недаразвіццё прадметных дзеянняў (недаразвіццё пазнавальнай функцыі рукі);
- цяжкасці ў фарміраванні дзеяння замяшчэння, імітацыйных дзеянняў;
- парушэнне фармавання «я» - пазіцыі і самастойнасці ў дзеяннях;
- нізкі ўзровень маральнай асновы (затрымка фарміравання паняццяў аб станоўчых якасцях асобы);
- нізкі ўзровень культуры зносін з навакольнымі людзьмі.

недаразвіццё ўсіх кампанентаў сацыяльнай культуры

асноўныя прычыны ранняй сацыялізацыі дзяцей з інтэлектуальнай недастатковасцю

- Умовы сучаснага жыцця. Жорсткія ўмовы рынковых адносін прад'яўляюць высокія патрабаванні да адаптацыйных здольнасцяў людзей.
- Дзейнасць дзяржавы па арганізацыі інклюзіўнага навучання дзяцей з інтэлектуальнай недастатковасцю.

**Забеспячэнне
максімальных
магчымасцяў
ўзаемадзеяння з
аднагодкамі**

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

**асновы
фарміравання
сацыяльнай
культуры
дзіцяці**

- паняцці пра станоўчыя (адмоўныя) якасці асобы,
- правілах ўзаемаадносін адзін з адным,
- ўменні ацэньваць учынкi людзей і свае ўчынкi,
- выхаванне маральных якасцяў

Напрамкі карэкцыйна-педагагічнай работы па сацыяльна-асобаснага развіцця малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю

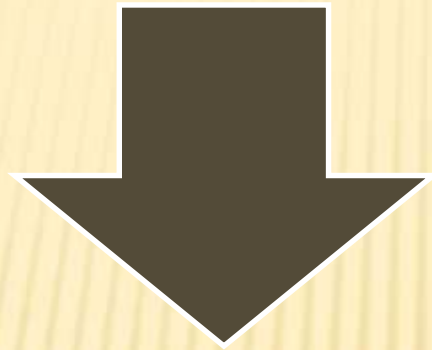
- Фарміраванне ў дзіцяці вобразу «Я», «Я» - свядомасці;
- Адкрыццё аднагодка, ўспрыманне яго на станоўчай аснове і навучанне спосабам ўзаемадзеяння з ім;
- Вылучэнне і ўсведамленне розных узроўняў і відаў сацыяльных адносін;
- Развіццё здольнасці адлюстроўваць або мадэляваць гэтыя адносіны ў розных відах дзейнасці;
- Развіццё адвольнасці, праграмавання і кантролю дзейнасці.

Формы рэалізацыі карэкцыйна-педагагічнай работы па сацыяльна-асобаснаму развіццю малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю

- у працэсе арганізацыі спецыяльных гульняў і практыкаванняў, накіраваных на фарміраванне ўяўленняў аб сабе, навакольных людзях;
- у працэсе навучання сюжэтна-ролевых і тэатралізаваных гульняў, у якіх вычляненне усведамлення і мадэляванне сваіх адносін з'яўляецца мэтай і сродкам дзейнасці;
- у працэсе работы па развіцці маўлення: навучанню славеснай справаздачы аб выкананых дзеяннях, складанні апавяданняў з асабістага вопыту;
- у працэсе арганізацыі гутарак, праблемных сітуацый, накіраваных на выхаванне сацыяльна-асобасных якасцяў дзіцяці;
- у паўсядзённым жыцці, шляхам прыцягнення ўвагі адзін да аднаго, аказання дапамогі, удзелу ў калектыўных працах, сумесным выразе радасці ад выніку;
- у працэсе малявання, лепкі, канструявання, гаспадарча-бытавой працы;
- падчас разнастайных нетрадыцыйных урокаў, экскурсій, прагулак, практыкумаў, гульняў.

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

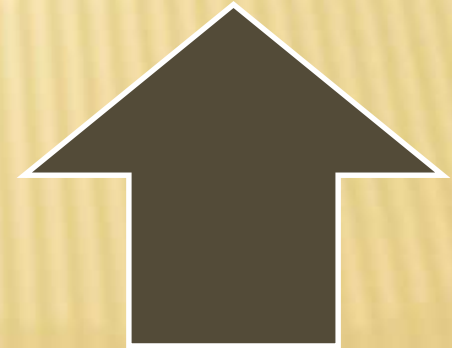
Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

**станоўчыя
якасці**

**адмоўныя
якасці**

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

- **клапатлівасць,**
- **чуласць,**
- **спагадлівасць,**
- **дабыня,**
- **ветлівасць,**
- **сумленнасць**
- **акуратнасць,**
- **беражлівасць,**
- **ахайнасць,**
- **працавітасць,**
- **адказнасць,**
- **спачуванне,**
- **свядомасць**

- **жорсткасць,**
- **лень**
- **неахайнасць**
- **грубасць**
- **балбатлівасць**
- **капрызнасць**
- **ўпартасць**
- **задзірлівасць**
- **баязлівасць**
- **злосць**
- **замкнёнасць,**
- **абыякавасць,**
- **ілжывасць,**
- **прагнасць.**

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з
інтэлектуальнай недастатковасцю
на прадмеце «Чалавек і свет»

Тэма «Мая
сям'я»

- клапатлівасць,
- чуласць,
- спагадлівасць,
- дабрыня,
- ветлівасць,
- сумленнасць

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на матэрыяле прадмета «Чалавек і свет»

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Тэма «Праца людзей»

- акуратнасць,
- беражлівасць,
- ахайнасць,
- працавітасць,
- калектывізм

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Тэма
«Прырода
вакол нас»

- адказнасць,
- беражлівыя адносіны да жывога,
- назіральнасць,
- спачуванне,
- свядомасць.

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Эфектыўны прыём -
параўнанне

- дабрыня - жорсткасць,
- таварыскасць - замкнёнасць,
- спагадлівасць - абыякавасць,
- сумленнасць - ілжывасць,
- шчодрасць - прагнасць.

варта вывучаць на учынках людзей, як у натуральных, так і штучна створаных сітуацыях.

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Да шостага года навучання дзеці з інтэлектуальнай недастатковасцю асвойваюць шэраг асноўных правілаў сацыякультурных паводзін:

Культурна-гігіенічныя правілы

Правілы культуры зносін

Правілы культуры дзейнасці

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Культурна-гігіенічныя правілы

- Выконваць рэжым дня (ўставаць раніцай і класціся ўвечары спаць у адзін і той жа час, рабіць ранішнюю гімнастыку, выконваць гігіенічныя працэдуры, чаргаваць актыўнасць з адпачынкам і інш.);
- Мыць рукі ў разнастайных жыццёвых сітуацыях (перад ежай, пасля карыстання туалета, прагулкі, уборкі, дагляда за жывёламі і інш.);
- Правільна паводзіць сябе за сталом (сядзець прама, не класці локці на стол, правільна карыстацца сталовымі прыборамі, сурвэткай, скончыўшы ежу, класці лыжку і відэлец у талерку, а не на абрус);
- Правільна есці (не спяшаючыся, бясшумна, з закрытым ротам, добра перажоўваючы ежу);
- Карыстацца сучаснымі сродкамі гігіены (насоўкай, папяровымі і вільготнымі сурвэткамі і г.д.);
- Умець падтрымліваць чысціню адзення, абутку, памяшкання (пасля прагулкі выціраць ногі, пераапрацаваць у хатнюю або рабочую вопратку, атрэпаць (чысціць) сваё паліто, абутак, акуратна складаць вопратку, падтрымліваць чысціню ў памяшканнях для заняткаў, гульні, прыёму ежы).

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Правілы культуры зносін

- Быць прязным, добразычлівым, ветлівым (карыстацца словамі ветлівага звароту, прапаноўваць дапамогу і г.д.);
- Ня перабіваць суразмоўцы, не ўмешвацца ў размову дарослых;
- У грамадскіх месцах размаўляць спакойна, ціха, паводзіць сябе стрымана (не частавацца падчас спектакля, кінафільма);
- З павагай ставіцца да працы і адпачынку людзей.
- Ветліва паводзіць сябе ў транспарце, грамадскіх месцах (моцна трымацца за поручань, не завальвацца, не хапацца за іншых пасажыраў, саступаць месца пажылым, прапускаць жанчын і дзяўчынак, дапамагаць апрануцца і г.д.);
- Правільна мець зносіны з таварышамі (дзяліцца цацкамі, кнігамі і г.д., умець папрасіць прабачэння, калі памыліўся і г.д.).

Сацыякультурнае выхаванне малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю на прадмеце «Чалавек і свет»

Правілы культуры дзейнасці

- Не адкладваць на заўтра тое, што можна зрабіць сёння;
- Даводзіць пачатую справу да канца;
- Старацца выканаць працу добра;
- Захоўваць чысціню і парадак свайго працоўнага месца;
- Беражліва ставіцца да рэчаў (кніг, цацак, абутку, адзежы);
- Выконваць рэжым працы і адпачынку.

Спеціальні методи школьного навчання і виховання:
методика викладання предмета «Чаловек і свет»

Сацьякультурнае вихаванне малодшых школьнікаў
з інтэлектуальнай недастатковасцю
на матэрыяле прадмета «Чаловек і свет»

СОВЛЮДАЕМ РЕЖИМ ДНЯ

Пад'ём, утренняя гимнастика — в 7.30.

Прием пищи в одно и то же время:
завтрак — в 9.00, обед — в 13.00,
ужин — в 19.00.

Игры утром — с 9.00 до 9.30,
днем — с 11.30 до 12.30,
вечером — с 15.30 до 16.30.

Просмотр детских телепередач.

Прогулки после завтрака
(с 10.00 до 12.00)
и полдника (с 16.30 до 18.30).

Занятия с родителями —
с 18.30 до 19.00.

Подготовка ко сну — в 20.30.

Сон — в 21.00 — 21.30.

В.В.Далівеля,
загадчык кафедры
педагогікі і псіхалогіі
інклюзіўнай адукацыі